

एकात्मिक बाल विकास सेवा योजनेअंतर्गत
अंगणवाडी केंद्रांना आदर्श अंगणवाडी केंद्रात
रुपांतर करणेसाठी “स्मार्ट अंगणवाडी किट”
खरेदी करण्यास मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महिला व बाल विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: एबावि-२०१६/प्र.क्र.९७/का.६
नवीन प्रशासन भवन, ३ रा मजला,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : - १३ सप्टेंबर, २०१९

- वाचा :-** (१) महिला व बाल विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.एबावि-२०१६/प्र.क्र.९७/का.६,
दिनांक ११ एप्रिल, २०१७
(२) महिला व बाल विकास विभाग, पत्र क्र.एबावि-२०१६/प्र.क्र.९७/का.६, दि. १३ डिसेंबर, २०१८
(३) आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई यांचे पत्र क्र.एबाविसेयो/नमुंबई/
का-७/आदर्श/२०१८-१९/५०८५, दिनांक ३१/१२/२०१८
(४) महिला व बाल विकास विभाग, पत्र क्र.एबावि-२०१६/प्र.क्र.९७/का.६, दि. १० जानेवारी, २०१९
(५) आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई यांचे पत्र जा.क्र.एबाविसेयो/का-४/
बेबी केअर किट/३१९/२०१९, दिनांक २४/०१/२०१९
(६) आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई यांचे पत्र जा.क्र.एबाविसेयो/शिशु किट
खरेदी/५०७/२०१९, दिनांक १/०२/२०१९
(७) महिला व बाल विकास विभाग, पत्र क्र.एबावि-२०१६/प्र.क्र.९७/का.६, दिनांक ३ जून, २०१९
(८) आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई यांचे पत्र जा.क्र.एबाविसेयो/का-४/
आदर्श अंगणवाडी/३४६६/२०१९, दिनांक २१/०६/२०१९
(९) महिला व बाल विकास विभाग, पत्र क्र.एबावि-२०१६/प्र.क्र.९७/का.६, दिनांक १७ जुलै, २०१९
(१०) आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई यांचे पत्र जा.क्र.एबाविसेयो/का-४/
२०१९/३९३७, दिनांक २५/०७/२०१९
(११) महिला व बाल विकास विभाग, पत्र क्र.एबावि-२०१६/प्र.क्र.९७/का.६, दिनांक ९ ऑगस्ट, २०१९
(१२) आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई यांचे पत्र जा.क्र.एबाविसेयो/का-४/
स्मार्ट अं. किट/२०१९/४७१४, दिनांक ७/०९/२०१९
(१३) आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई यांचे पत्र जा.क्र.एबाविसेयो/का-४/
स्मार्ट अं. किट/२०१९/४७३३, दिनांक ११/०९/२०१९

प्रस्तावना :-

एकात्मिक बाल विकास सेवा योजने अंतर्गत आरोग्य, पोषण आहार, पुर्व प्राथमिक शिक्षण या बाबी पुरविण्यात येतात. याकरिता सदर अंगणवाडी केंद्राचे रुपांतर आदर्श अंगणवाडी केंद्रामध्ये रुपांतरीत करणे ही काळजी गरज आहे. सदर केंद्रांमध्ये मुलांना आनंददायी वातावरणात पूर्व शालेय शिक्षण, आरोग्य, पोषण आहार देण्यात येईल. तसेच किशोरवयीन मुली व महिलांना कौशल्य विकास कार्यक्रमांतर्गत प्रशिक्षित करता येईल. याकरिता सन २०१७-१८ या चालू आर्थिक वर्षात प्रथम टप्प्यात राज्यातील ५००० व त्यानंतर प्रत्येक वर्षी टप्प्याटप्प्याने अंगणवाड्यांचा दर्जा सुधारुन व त्यांच्या पायाभूत सोयी-सुविधांमध्ये वाढ करुन त्यांना आदर्श अंगणवाडीमध्ये रुपांतरीत करण्यास दिनांक ३० मार्च, २०१७ रोजीच्या मा. मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत मिळालेल्या मान्यतेनुसार महिला व बाल विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.एबावि-२०१६/प्र.क्र.९७/का.६, दि.११/०८/२०१७ रोजीचे शासन निर्णयान्वये मान्यता दिलेली आहे. एकात्मिक बाल विकास सेवा

योजनेच्या अधिनस्त सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षात रु.५०.०० कोटी एवढ्या रक्कमेच्या मर्यादेत राहून ६ महसुली विभागातील ३०३० अंगणवाडी केंद्रांना आदर्श अंगणवाडीत रुपांतर करणेसाठी “स्मार्ट अंगणवाडी किट” उपलब्ध करून देण्यासाठी ई-निविदा प्रकाशित करण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे.

२. आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई यांनी एकात्मिक बाल विकास सेवा योजनेअंतर्गत अंगणवाडी केंद्रांना आदर्श अंगणवाडी केंद्रात रुपांतर करणेसाठी “स्मार्ट अंगणवाडी किट” उपलब्ध करून देण्यासाठी दिनांक १४/०८/२०१९ रोजी ई-निविदा प्रकाशित केली असून त्या अंतर्गत मे. टेक्नोक्राफ्ट असोसिएट्स, मुंबई हे L१ निविदाधारक ठरलेले आहेत. राज्यस्तरीय खरेदी समितीने दिलेल्या निर्देशानुसार L१ निविदाधारकाशी दराबाबत वाटाघाटी करून प्राप्त झालेल्या प्रति स्मार्ट अंगणवाडी किट रु.१,६४,८६४.८८ नुसार मे. टेक्नोक्राफ्ट असोसिएट्स, मुंबई यांचेकडून रु.४९,९८,७०,३१६/- (अक्षरी रुपये एकोणपन्नास कोटी अठ्ठयान्नव लाख सत्तर हजार तीनशे सोळा फक्त) एवढ्या रक्कमेच्या स्मार्ट अंगणवाडी किट खरेदी करण्यास मान्यता देण्याबाबतचा प्रस्ताव सादर करण्यात आलेला आहे. सदर प्रस्तावाच्या अनुषंगाने मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

एकात्मिक बाल विकास सेवा योजनेअंतर्गत राज्यातील अंगणवाडी केंद्रांचे आदर्श अंगणवाडी केंद्रात रुपांतर करणेसाठी “स्मार्ट अंगणवाडी किट” उपलब्ध करून देण्यासाठी L१ निविदाधारक मे. टेक्नोक्राफ्ट असोसिएट्स, मुंबई यांचेकडून प्रति संच रु.१,६४,८६४.८८ (सर्व करासहित) प्रमाणे सन २०१९-२० या वर्षाकरीता एकूण ३०३२ संच खरेदी करण्यासाठी एकूण रु.४९,९८,७०,३१६/- (अक्षरी रुपये एकोणपन्नास कोटी अठ्ठयान्नव लाख सत्तर हजार तीनशे सोळा फक्त) एवढ्या रक्कमेची “स्मार्ट अंगणवाडी किट” L१ निविदाधारकाकडून खरेदी करण्यास व सदरच्या खर्चास खालीलप्रमाणे शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

अ. क्र.	L१ निविदाधारकाचे नांव	साहित्याचे नांव	खरेदी करावयाच्या Smart AWC Kits ची व अंगणवाडी केंद्राची संख्या	प्रति “स्मार्ट अंगणवाडी किट” संच किंमत (सर्व करासहित)	एकूण खरेदीची किंमत
	मे. टेक्नोक्राफ्ट असोसिएट्स, मुंबई	स्मार्ट अंगणवाडी किट	३०३२	रु.१,६४,८६४.८८	रु.४९,९८,७०,३१६/-
	एकूण		३०३२	रु.१,६४,८६४.८८	रु.४९,९८,७०,३१६/-

स्मार्ट अंगणवाडी किट उपलब्ध करून देण्यासाठी खालील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून पुरवठा आदेश निर्गमित करण्यात यावा.

- १) सदर खरेदी करतांना ई-निविदेतील अटी व शर्तीचे पालन तंतोतंत करावे. तसेच ई-निविदेत स्पष्ट केल्याप्रमाणे (Specification प्रमाणे) पुरवठा केला जाईल याची दक्षता आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई यांनी घ्यावी.
- २) सदरचा निधी शासनाच्या विहित धोरणानुसार व कार्यपद्धतीनुसार तसेच उपलब्धतेनुसार खर्च करणे आवश्यक राहिल. सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षात ३०३२ स्मार्ट अंगणवाडी किट खरेदी करावयाच्या असून उपरोक्त नमूद दराप्रमाणे भविष्यात पुढील ४ वर्षे कालावधीसाठी (२०२०-२१ ते २०२३-२४) लागू राहतील. सदर बाबीसाठी वेळोवेळी प्राप्त होणारा निधी विहित धोरणानुसार व

- कार्यपद्धतीनुसार खर्च करण्याची जबाबदारी आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई यांची राहिल.
- ३) पुरवठादाराने वरीलप्रमाणे “स्मार्ट अंगणवाडी किट” साहित्याचा पुरवठा व अंगणवाडीचे आदर्श अंगणवाडीचे रुपांतरण करण्याचे कामकाज अंगणवाडी स्तरावर करण्यात यावे. पुरवठाधारकाकडून “स्मार्ट अंगणवाडी किट” साहित्य विहित कालावधीत संबंधितांना प्राप्त होण्यासाठी पुरवठा करण्याचा अंतिम दिनांक पुरवठाधारकास बंधनकारक करण्यात यावा.
- ४) “स्मार्ट अंगणवाडी किट” साहित्य पुरवठा उपलब्ध तरतूदीतून विहित पद्धतीचा अवलंब करून करण्यात यावा. पुरवठादाराने मागणीप्रमाणे विहित प्रमाणात, विहित केलेल्या गुणवत्तेनुसार “स्मार्ट अंगणवाडी किट” साहित्याचा अंगणवाडी स्तरापर्यंत पुरवठा केला आहे. याबाबतची खात्री संबंधित बाल विकास प्रकल्प अधिकारी यांचेमार्फत आयुक्त कार्यालयाने करावी. तसेच “स्मार्ट अंगणवाडी किट” साहित्य पुरवठा केलेल्या बाबीवर एकात्मिक बाल विकास सेवा योजने अंतर्गत वापरासाठी / शासनामार्फत पुरवठा असा शिक्का मारलेला किंवा लेबल लावलेला असावा. “स्मार्ट अंगणवाडी किट” साहित्य वाटप/ पुरवठा व खर्च यामध्ये अनियमितता झाल्यास वा लेखा आक्षेप उद्भवल्यास त्याची जबाबदारी आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई यांची राहिल.
- ५) “स्मार्ट अंगणवाडी किट” अंगणवाडी केंद्रास पोहोच झाल्यानंतर त्याची नोंद संबंधित बाल विकास प्रकल्प अधिकारी यांच्या जडवस्तू संग्रह नोंदवही मध्ये तसेच संबंधित अंगणवाडी केंद्रांच्या नोंदवहीमध्ये नोंद घेण्यात यावी, याबाबतच्या उचित मार्गदर्शक सूचना आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई यांनी द्याव्यात.
- ६) सदर आदेशानुसार प्रत्यक्षात पुरवठा झालेला आहे याची खात्री झाल्यावरच निविदेत नमूद प्रमाणे जेवढ्या प्रकल्पांना पुरवठा झालेला असेल व त्याची पुरवठा झाल्याची चलने प्राप्त झालेली असतील त्या संबंधित प्रकल्पांची देयक ई-निविदा दस्तावेजातील अट क्र. ६.२१ मध्ये नमूद प्रमाणे अदा करण्यात यावीत. यासाठी आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई हे जबाबदार राहतील.
- ७) उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या दिनांक १ डिसेंबर, २०१६ च्या शासन निर्णयातील खरेदी धोरणातील तरतूदीचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.
- ८) निविदाधारकांनी निविदा भरताना “स्मार्ट अंगणवाडी किट” साहित्याचा जो नमुना आयुक्तालयास सादर केलेला आहे त्याच साहित्याचा पुरवठा, पुरवठाधारकाकडून करण्यात आलेला आहे याची शहानिशा आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई यांनी करून घेण्यात यावी.
- ९) ई-निविदेत नमूद प्रमाणे स्मार्ट अंगणवाडी किट वापराबाबतचे प्रशिक्षण आवश्यकतेप्रमाणे देणे पुरवठाधारकावर बंधनकारक करण्यात यावे.
- १०) खरेदी करण्यात येणाऱ्या स्मार्ट अंगणवाडी किट ची प्रयोगशाळेतून तपासणी करून घेणे आवश्यक असल्यास तपासणी करण्यात यावी.

सदरचा खर्च सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षात “स्मार्ट अंगणवाडी किट” साहित्य या बाबी खाली उपलब्ध असलेल्या तरतूदीमधून २२३६ - पोषण आहार, मागणी क्र.एक्स-१, (१३) आदर्श अंगणवाडी प्रकल्प, (१३) (०१) आदर्श अंगणवाडी योजना (कार्यक्रम) २२३६ २१२८-३१ सहा.अनुदाने (वेतनेत्तर) या लेखाशिर्षाखाली भागविण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९०९१३२०३९४७८७३० असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(ला. रा. गुजर)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, रायगड भवन, नवी मुंबई.
- २) सर्व जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी(महिला व बाल विकास),जिल्हा परिषद
- ३) सर्व बाल विकास प्रकल्प अधिकारी (ग्रामीण/नागरी/आदिवासी) प्रकल्प
- ४) महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, मुंबई
- ५) महालेखापाल, लेखा परिक्षा, महाराष्ट्र-१, मुंबई
- ६) महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र-२, नागपूर
- ७) महालेखापाल, लेखा परिक्षा, महाराष्ट्र-२, नागपूर
- ८) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- ९) जिल्हा कोषागार अधिकारी,ठाणे
- १०) अपर कोषागार अधिकारी, सीबीडी, बेलापूर,नवी मुंबई
- ११) निवासी लेखापरिक्षा अधिकारी,मुंबई
- १२) अवर सचिव (का-४), महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १३) निवड नस्ती -का-६.